

kan få stillet en statsgaranti på lidt lempeligere vilkår end under den gældende ordning, hvis regeringens lovforslag nyder fremme, typisk er pensionskasser.

Men det, vi foreslår her, vil jeg sige til hr. Frank Aaen, er ikke nogen tilskudsordning. Det er ikke noget, som staten forestiller sig at skulle betale for. Det er et forsøg på at stille en garantiordning, således at en række udviklingselskaber vil være lidt mere risikovillige, end de ellers ville være. Og det, der bestemt er deres forventning, er, at pengene ikke er tabt, men at de giver det ekstra – hvad hedder det på moderne dansk – drive, således at der kommer flere investeringer i gang og der bliver startet flere virksomheder, men uden at vi skal stille 5.000 forskellige betingelser, for så tror jeg ikke på, at det bliver til ret meget alt sammen.

Hvis man skal stille mange betingelser, hænger det normalt sådan sammen, at så skal man også have pengene i hånden, før man kan stille krav. Det, der er forslaget her, er ikke, at man skal have penge i hånden. Forslaget går ud på, at vi udbreder et sikkerhedsnet under udviklingsvirksomheder, der løber en ekstra risiko.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Selvfølger er en garantistillelse penge værd. Den er penge værd, hvis det går galt. Hvis selskabet går konkurs og aktiviteten videreføres i et andet selskab, er pengene tabt, og så kan det koste op mod en milliard kroner. Den er også penge værd, fordi en garantistillelse medfører en lavere rente for det pågældende firma, når det skal ud og låne. Selvfølgelig er den penge værd. Det er jo det, der er hele formålet med ordningen: at den er penge værd. Ellers var der jo ingen grund til at vedtage lovforslaget.

Jeg vil bare endnu en gang sige til regeringen, at når pensionskasserne bruger denne garantiordning og stiller etiske krav i forbindelse med den, er det sådan set helt fair, at regeringen samarbejder med pensionskasserne i den retning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 181: Forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen. (Anvendelsesområde, journal- og postlister).

Af Margrete Auken (SF) m.fl.
(Fremsat 11/3 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Dette lovforslag, som SF har fremsat, er næsten identisk med lovforslag nr. L 194, som blev fremsat den 30. januar 1996, og som Folketinget tog stilling til for kun lidt over et år siden. Det drejer sig navnlig om aktindsigt i offentlige selskaber, i lovgivningssager og i EU-sager, og om udarbejdelse af post- og journallister.

Lad mig sige med det samme, at regeringen fortsat ikke kan støtte forslaget, som det foreligger. Det indeholder imidlertid elementer, der kan være god grund til at overveje positivt. Det kommer jeg tilbage til senere.

Det første led i lovforslaget er, at offentlighedsloven skal omfatte selskaber, foreninger, fonde m.v., hvor den offentlige forvaltning for eksempel gennem driftsoverenskomst, ejerskab eller ret til udpegning af bestyrelsesmedlemmer har bestemmende indflydelse.

Jeg forstår, at det problem, som SF navnlig sigter til, er, at mange offentlige opgaver i de seneste år er henlagt til offentligt ejede aktieselskaber, der ikke er omfattet af loven. Eksempler på dette er Tele Danmark A/S, DSB Busser A/S og de statslige broelskaber.

Det er således, at loven i dag som udgangspunkt kun omfatter den offentlige forvaltning. Det er navnlig centraladministrationen, kommunerne og de mange forskellige nævn og råd. Også organer, der er omfattet på privatretligt grundlag, kan dog efter omstændighederne

henregnes til den offentlige forvaltning, for eksempel hvis det offentlige fører meget intensiv kontrol med dem. Det gælder blandt andet for en række selvejende institutioner på det sociale område. Andre institutioner m.v., der ikke kan henregnes til den offentlige forvaltning, kan under visse betingelser omfattes af loven ved bekendtgørelse. Endelig er nogle energiforsyningsevirkomheder umiddelbart omfattet af loven, også selv om de er oprettet i selskabsform.

Herudover falder de offentlige selskaber bortset fra de kommunale fællesskaber ganske rigtigt uden for loven. Det har den meget enkle forklaring, at når staten vælger at henlægge opgaver til f.eks. offentlige aktieselskaber, skyldes det normalt netop ønsket om, at opgaverne skal kunne løses under de samme organisatoriske betingelser, som gælder for det private erhvervsliv.

Det gælder ikke mindst i de tilfælde, hvor det offentlige ligefrem konkurrerer med det private erhvervsliv. Derfor fandt det udvalg, der forberedte den nugældende offentlighedslov, heller ikke anledning til at foreslå, at sådanne selskaber skulle være omfattet af loven.

Folketinget har flere gange siden afvist at fravige denne grundlæggende betragtning, bl.a. i forbindelse med en ændring af aktieselskabsloven i juni måned 1995, og den gør sig efter regeringens opfattelse fortsat gældende med samme styrke.

Man skal være opmærksom på, at der på miljøområdet er fastsat regler, der betyder, at borgerne kan få aktindsigt i miljøoplysninger, selv om oplysningerne ligger i et statsligt selskab som f.eks. A/S Storebæltsforbindelsen og A/S Øresundsforbindelsen. Det er loven om aktindsigt i miljøoplysninger, der her tænkes på. På dette væsentlige område har lovgivningsmagten altså allerede løst det problem, som SF peger på.

Jeg kan også nævne, at der ved lov nr. 377 af 22. maj 1996 om ændring af en række selskabsretlige love er skabt bedre mulighed for at følge udviklingen i de statslige aktieselskaber. Det sikres igennem en større åbenhed omkring regnskabsaflæggelse, ejerforhold, generalforsamlinger m.v. i selskaberne.

SF foreslår også, at bestemmelsen i offentlighedslovens § 2, stk. 2, skal ophæves. Det er den bestemmelse, der fastslår, at sager om lovgivning er undtaget fra aktindsigt, indtil lovforslaget er fremsat for Folketinget. Bestemmelsen fandtes også i den oprindelige offentlighedslov

fra 1970, og det udvalg, der forberedte den lov, vi har i dag, fandt, at der var behov for at bevare bestemmelsen. Udvalget lagde vægt på, at centraladministrationen har behov for at kunne brevveksle med udenforstående organer uden at skulle arbejde under pres af, at helt foreløbige overvejelser er undergivet offentlighedsloven.

Under førstebehandlingen af lovforslag nr. L 194 sidste år afviste den daværende justitsminister forslaget. Ministeren henviste bl.a. til, at lovforslag i stigende omfang udarbejdes i sagkyndige styrelser og direktorater og ikke i ministeriernes departementer. SF's lovforslag ville indebære, at brevveksling om lovforslag mellem et departement og en selvstændig styrelse under departementet i almindelighed ikke ville være beskyttet.

Denne indvending har SF søgt at imødekomme i det nye lovforslag. Det foreslås således at udvide bestemmelserne i offentlighedslovens § 10, nr. 2, således at brevveksling mellem ministerier, direktorater og styrelser om lovgivning er undtaget fra aktindsigt.

Jeg vil ikke afvise, at en sådan ændring ville være et udtryk for en bedre regulering af de beskyttelsesbehov, der eksisterer ved det lovforberedende arbejde. Der er i almindelighed ikke noget behov for, at f.eks. betænkninger fra lovforberedende udvalg kan undtages fra aktindsigt. Sådanne betænkninger offentliggøres da også i praksis allerede i dag.

En ændring af reglerne om aktindsigt i det lovforberedende arbejde må imidlertid underlægges meget nøje overvejelser. Det må bl.a. overvejes, i hvilket omfang der er behov for at kunne brevveksle i fortrolighed med andre myndigheder end de nævnte.

Også spørgsmålet om, hvorvidt medlemmer af f.eks. lovforberedende udvalg kan give udkast til lovforslag til deres bagland, uden at lovforslaget dermed mister dets interne karakter, må i givet fald overvejes reguleret.

Der er således flere principielle og komplicerede spørgsmål, der skal overvejes nærmere, før en ændring som den, SF foreslår, eventuelt ville kunne gennemføres, men jeg vil i forbindelse med en senere og mere omfattende revision af offentlighedsloven være positivt stemt for at tage dette spørgsmål op.

Det tredje led i lovforslaget er, at der skal indføres en lovbestemt pligt til at føre postlister og journalister. Det er i hvert fald for postlisternes vedkommende et spørgsmål, som Folketinget har drøftet adskillige gange tidligere. Det er nu

femte gang i løbet af de seneste år, der fremsættes forslag om det.

Jeg tror, at de fleste overordnet kan være enige i sigtet med forslaget om åbne postlister, nemlig at forbedre offentlighedens mulighed for at få kendskab til eksistensen af de sager, der behandles i den offentlige forvaltning. Spørgsmålet er imidlertid, om tiden er inde til at indføre en generel pligt for myndighederne til at føre åbne postlister.

For en del myndigheder vil det formentlig ikke kræve de store administrative ressourcer; det gælder f.eks. de myndigheder, der ikke har med personfølsomme sager at gøre. Men der vil stadig væk være ganske mange myndigheder, der ville skulle foretage en ressourcekrævende sortering af, hvilke oplysninger der kan komme med på listen, og hvilke oplysninger der af hensyn til tavshedspligten ikke må fremgå af listen.

Efter min opfattelse vil den teknologiske udvikling bidrage til, at argumenterne imod en ordning med postlister vil være stadig mindre stærke. Sammenfattende tror jeg dog ikke, at det vil være en god idé fra den ene dag til den anden at indføre en generel pligt til at føre åbne postlister, sådan som SF foreslår med den nye bestemmelse i § 6 a. Det vil give et mere naturligt forløb, hvis man afventer erfaringerne med de forskellige initiativer, som bl.a. Forskningsministeriet er med i, inden der lovgivningsmæssigt tages stilling til, hvordan der kan skabes større åbenhed i forvaltningen.

Jeg vil derfor følge arbejdet og afhængig af erfaringerne være indstillet på at tage det op i forbindelse med en senere og mere omfattende revision af offentlighedsloven.

Det fjerde led i lovforslaget vedrører bestemmelsen i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 2. Efter denne bestemmelse kan begæring om aktindsigt afslås, hvis det er nødvendigt af hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser. Bestemmelsen kan bl.a. anvendes til at nægte aktindsigt i dokumenter, som efter EU's regler er fortrolige, f.eks. udkast til direktiver og forordninger.

Man skal gøre sig meget klart, hvad det vil betyde at ophæve denne bestemmelse for EU-dokumenters vedkommende. Det ville betyde, at danske myndigheder i almindelighed efter dansk ret ville være forpligtede til at udlevere dokumenter, som de efter EU-retten er forpligtede til at hemmeligholde. En sådan bestemmelse ville indebære, at danske myndigheder, når det drejer sig om dokumenter, der efter EU-retten er fortrolige, begår retsbrud, uanset hvad de

gør. Udleveres dokumenterne, er det et brud på EU-retten. Tilbageholdes de, er det et brud på offentlighedsloven. Det vil der ikke være megen mening i.

Også på andre punkter er der afgørende betænkeligheder forbundet med denne del af SF's lovforslag. Det er f.eks. klart, at der er behov for at kunne beskytte brevveksling mellem danske myndigheder om danske forhandlingspositioner i forhold til forslag til EU-retsakter. Her er det også nødvendigt at have bestemmelsen i § 13, stk. 1, nr. 2. De andre bestemmelser i offentlighedsloven, der er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, vil nemlig langtfra yde tilstrækkelig beskyttelse.

Når det er sagt, vil jeg gerne understrege, at det er regeringens faste politik, at der skal være størst mulig åbenhed i EU-sager. Der er også sket fremskridt på dette område. I forbindelse med behandlingen af SF's forslag sidste år oplyste Udenrigsministeriet, at ophævelsen i 1991 af den særlige bestemmelse i offentlighedslovens § 10, nr. 3, har ført til større åbenhed i de hjemlige EU-sager.

Hertil kommer, at regeringen som bekendt også arbejder for større åbenhed i EU's egne organer. Det er et hovedpunkt for Danmark under den igangværende regeringskonference. Det rigtige er efter regeringens opfattelse dels at være så åben, som vi kan være inden for de rammer, som EU-retten sætter, dels at arbejde for, at disse rammer udvides. Det rigtige er derimod ikke at fastsætte regler, der tvinger den danske forvaltning til at begå brud på EU-retten.

Det sidste punkt i SF's forslag er, at afslag på aktindsigt, som gives af de private institutioner m.v., der umiddelbart er omfattet af eller administrativt kan inddrages under offentlighedsloven, skal kunne påklages til Indenrigsministeriet.

Offentlighedsloven har i § 15, stk. 2, en generel bestemmelse om klager over afslag på aktindsigt. Den går ud på, at hvis selve den sag, som begæringen om aktindsigt vedrører, kan påklages til en anden forvaltningsmyndighed, kan et afslag på aktindsigt også påklages til denne myndighed. Der gælder helt de samme regler for de private institutioner m.v., som SF's forslag vedrører.

Spørgsmålet om, hvorvidt man skal kunne klage over f.eks. selvejende daginstitutioners afgørelser om aktindsigt er derfor et led i et større spørgsmål om, hvorvidt daginstitutioner-

nes virksomhed i det hele taget skal kunne påklages til andre myndigheder. Det er et spørgsmål, som ikke bør løses med offentlighedsloven, men derimod med den lov, der regulerer de enkelte institutioners opgaver og virksomhed.

Man skal efter min opfattelse også være opmærksom på bestemmelserne i § 7, stk. 4, i den nye ombudsmandslov, der siger, at i det omfang justitsministeren administrativt inddrager private institutioner m.v. under offentlighedsloven eller forvaltningsloven, kan Ombudsmanden gøre det samme i forhold til ombudsmandsloven. Ombudsmanden kan derfor føre kontrol med disse organer, herunder med deres afgørelser om aktindsigt. Der er altså ganske gode muligheder for at klage til Ombudsmanden over de selvejende institutioner m.v., som SF's lovforslag vedrører.

Sammenfattende kan regeringen ikke støtte SF's forslag, som det foreligger. Det indeholder imidlertid elementer, som jeg vil være indstillet på at lade indgå i en eventuel mere omfattende revision af offentlighedsloven. Jeg tænker her på forslaget om postlister og på reglerne om aktindsigt i sager om lovgivning.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg vil gerne takke ministeren. Det er jo altid trygt at få sine fordomme bekræftet, og det er selvfølgelig også meget opbyggeligt, når der en gang imellem er en lille bitte åbning.

Jeg synes, det var utrolig nedslående. Jeg vil godt bare spørge ministeren om en enkelt ting nu, og så må vi tage det andet bagefter: Hvor er Hovedstadens Sygehusfællesskab i konkurrence med andre? Hvor er Ørestadsselskabet i konkurrence med andre? Hvor er A/S Storebæltsforbindelsen i konkurrence med andre?

Hvad er det for noget gas? Der er jo kun én grund til, at de er omgærdet af hemmelighed, og det er, at vi i Folketinget, pressen og offentligheden ikke skal blande os i, hvad der foregår.

Jeg vil godt spørge ministeren, om han så ikke som et minimum vil sikre, at de får arkivpligt, så vi om 30 år kan høre, hvordan vi er blevet snydt eller eventuelt ikke er blevet snydt. Men hvor er de i konkurrence med andre? Hvad er det for nogle konkurrenceparametre, ministeren her fik indført?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Som fru Margrete Auken kunne høre i min redegørelse i talen til SF's lovforslag, påpegede jeg, at det i nogle af de selskabsdannelser, som har fundet sted, altså dér, hvor man har etableret aktieselskaber, har det formål at sikre, at der kan være konkurrence på markedet. Det drejer sig om Tele Danmark A/S, DSB Busser, DSB Rederi osv. Her er der et klart konkurrenceelement, og her skal disse selskaber have lov at konkurrere på lige markedsbetingelser. Det er sket, hvor vi har åbnet markedet bl.a. ved at fjerne monopolstatus som f.eks. på telekommunikationsområdet her for ganske nylig.

Så er der en række andre offentlige selskaber, der ikke kan siges at være underlagt konkurrence-mæssige hensyn, men hvor der kan være andre hensyn, der taler for en tilbageholdelse af retten til aktindsigt.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu skal man jo søge efter åbninger overalt, og jeg forstod, at justitsministeren ikke var helt afvisende over for eventuelt at overveje måske en dag at nedsætte en kommission, der kunne overveje at ændre offentlighedsloven.

Siden offentlighedsloven blev udvidet, har man med § 1, stk. 3, haft mulighed for at lade den omfatte f.eks. Amdradsforeningen og Kommunernes Landsforening. Jeg ved ikke, hvem de konkurrerer med, og jeg forstår ikke, hvorfor Justitsministeriet overhovedet ikke har anvendt denne bemyndigelse til noget som helst andet end læhegnene.

Og så kan jeg forstå på et svar fra sidste år, at man i Socialministeriet overvejer at udvide, så den også gælder plejehjemsforeningerne og mælkeforsyningsforeningerne. Er det ikke en lidt begrænset anvendelse, hvor denne mulighed i lovgivningen lægger op til nogle helt, helt andre muligheder? Hvorfor skal man altid anvende begrebet, at der kan være nogle konkurrencehensyn?

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg synes, det var nogle interessante eksempler. Jeg går ud fra, at hvis vi undersøger dem, er der også vilkår omkring dem, som gør, at de andre busselskaber ikke føler sig fuppet og snydt, så jeg går ud fra, at der er en mulighed for at kontrollere, hvad det er for nogle udbud, der har været.

Jeg tror kun, at det er i forbindelse med Ørestadsselskabet, vi har set en mærkværdig konstruktion, hvor man lavede lukkede udbud osv. For her kom de pludselig i tanke om, at de var en offentlig myndighed. Jeg fik et meget spøjst svar på et spørgsmål om Ørestadsselskabet, hvor hele legen jo går ud på, at vi andre ikke skal stikke næsen i deres sager. Vi kan ikke en gang få lov til at se budgettet for Ørestaden. Det er jo hemmeligt.

Og jeg vil godt spørge ministeren, om han så ikke godt i hvert fald vil love os, når vi stiller spørgsmål om, hvad det er, der gør, at HS skal være lukket, hvad det er, der gør generelt, at Storebælt og Øresund skal være lukkede, og hvorfor kan DONG være åbent; der er masser af konkurrence? Hvad er det for noget – ja, nu var jeg lige ved at sige et grimt ord.

Altså, jeg vil godt spørge, om ministeren ikke som et minimum kan love os, at der er så meget hold i åbenheden her, at de der store selskaber, som jo tager mere end de 50 statslige – det er mellem 200 og 300 kommunale eller amtskommunale – skal være åbne. Det er mange, og det er rigtig mange penge, som efterhånden ligger der, og det er i den grad i strid med vores almindelige holdninger herinde, at vi ikke kan komme til at kvittere det. Det er også i strid med Socialdemokratiets overordnede holdning, men altså åbenbart ikke, når det kommer til stykket.

Jeg vil godt bede om, at vi i hvert fald kan få det løfte, at vi kan få at vide, hvad det er, der er så afgørende ved de selskaber; det handler jo ikke bare om, at man godt vil have fred og ro.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Nu vil det nok føre for vidt her under førstebehandlingen at gennemgå de nogle og 50 selskaber, som fru Margrete Auken benævnte som antallet. Det, der er vigtigt, og det er et svar til fru Anne Baastrup, er, at under udvalgsbehandlingen kan man jo stille spørgsmål om alle de selskaber, som ikke er omfattet af lov om offentlighed i forvaltningen, og om deres begrundelser. Begrundelserne skal så hentes hos de pågældende ressortministre eller hos de pågældende selskaber. Det ville føre for vidt at komme igennem samtlige her under førstebehandlingen.

Målet er for regeringen at skabe den størst mulige åbenhed i forvaltningen, og det er forvaltningen, vi taler om. Som det også blev sagt i min tale, er der skabt åbenhed på en lang række nye områder og også inden for andre end dem,

der er omfattet af lov om offentlighed i forvaltningen, bl.a. igennem ændringer i aktieselskabslovgivningen og ved, at der er gennemført en lovgivning, der giver mulighed for at få aktindsigt i miljøsager, altså de selskaber, som fru Margrete Auken var inde på, når det drejer sig om broforbindelserne. Så der er gennem lovgivningen skabt en lang række nye muligheder for at sikre åbenhed og gennemsigtighed, også når det drejer sig om miljømæssige spørgsmål.

Når det drejer sig om selskabers budgetmæssige forhold, altså deres budgetter, er det klart, at det er til intern brug, men der er regnskabspligt, og der er krav om offentlighed om de regnskaber, der bliver aflagt, men når man laver budgetplanlægningen, er det jo et internt redskab til at styre sin økonomi. Hvis det drejer sig om et selskab, der er omfattet af Folketingets bevillingspraksis, så er der fuld adgang til at sikre, at man har adgang også til de budgetmæssige forhold.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Vi spurgte rent faktisk Justitsministeriet i forbindelse med lovforslagets behandling sidste gang og fik at vide, at det ville være et meget stort og ressourcekrævende arbejde at spørge de forskellige ministerier.

Det, der er vores hovedproblem, er, at Justitsministeriet har haft den her mulighed, siden man lavede den røde betænkning i 1979. På det tidspunkt overvejede man positivt og også under behandlingen af det daværende lovforslag, om man skulle udvide offentlighedsloven til også at omfatte denne her bestemmelse og også omfatte f.eks. Kommunernes Landsforening og Amdrårdsforeningen.

Sagen er bare, at man intet har gjort. Man har end ikke fra Justitsministeriets side overvejet at sende et lille brev ud til de forskellige ministerier, om det ikke var en idé at være opmærksom på denne her vinkel. Hver gang der blev oprettet en eller anden ny offentlig institution af denne her karakter, som har offentlige opgaver, som helt eller delvist finansieres af det offentlige, bliver det bare unddraget offentlighedsloven. Det er en udvikling, vi har set op gennem 1980'erne og 1990'erne, og den fortsætter.

Derfor synes jeg, at justitsministeren – det er ikke justitsministerens skyld, at det gik så galt sidste gang – nu skulle tage det på sig og sige: Fint, vi går i gang med at undersøge det. Vi går i gang med at spørge de forskellige ministerier:

Har vi nogle problemer? Og så får vi det ordnet, for ministeren har allerede nu bemyndigelsen i § 1, stk. 3.

Holger Graversen (S):

Jeg var lige ved at tro, at behandlingen var ved at være overstået. Men trods alt: SF bør roses for partiets løbende og meget vedholdende interesse for åbenhed og indsigt i den offentlige forvaltning.

Borgerne kunne måske tro, at dette ændringslovforslag til offentlighedsloven relaterer til den senere tids debat om retten til at se eller få udleveret offentligt ansattes personalemapper. Men det er ikke tilfældet, tværtimod. Forslaget går ikke på nogle indskrænkninger eller præciseringer i den nuværende lov, men på en udvidelse af offentlighedsloven.

SF's intentioner med disse ændringer er sikkert udmærkede, men som justitsministeren allerede grundigt har redegjort for, er forslagene ikke så ligetil at gennemføre i virkelighedens verden. Vi er enig med SF i, at en høj grad af åbenhed også kan give større tillid til den offentlige sektor. Det kan også give større forståelse og politisk interesse. Vi er også enige i, at der generelt er behov for større åbenhed i dag på grund af vores EU-medlemskab.

Men SF'erne ved naturligvis også, at Danmark vil få et kæmpe problem præcis omkring EU-sagsakter, hvis vi vedtog deres forslag, nemlig det dilemma, ministeren påpegede lige før: Hvis vi udleverede sagsakter, vil det være brud på EU-regler, og hvis vi nægtede, vil det være brud på offentlighedsloven.

I Socialdemokratiet mener vi, at vi til enhver tid skal overholde de samarbejdsregler, vi gennem forhandling selv har accepteret, og derfor er der kun et at gøre på det område: Støtte regeringens arbejde i EU for større åbenhed i EU's organer.

Spørgsmålet om åbne postlister og journalister har vi diskuteret så tit. Også her er vi enige med ministeren. Os bekendt har der ikke været tilfælde, hvor pressen eller borgere har været forhindret i at undersøge sager, der kunne have almen offentlig interesse. Derimod kunne der nævnes adskillige eksempler på fejlagtige pressehistorier, der skyldes det offentliges tavshedspligt i personsager, men det er en helt anden sag.

Vi bør efter vores opfattelse passe på ikke at blive for bureaukratiske og centralistiske gennem vores lovgivning set i relation til vores

megen tale og pæne ord om kommunal selvbestemmelse og nærdemokrati.

Vi har altså forståelse for SF's intentioner, men må også i denne omgang afvise SF's samlede forslag. Vi er dog tilfredse med, at ministeren er positivt stemt over for at tage visse dele af SF's forslag med ved en senere lovrevision.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Hr. Holger Graversen afviser pure spørgsmålet om EU-dokumenter. Sagen er konkret den, at der sidder en lang række specialudvalg, og til disse specialudvalg er der så tilknyttet forskellige organisationer, som alle får de dokumenter, der i øvrigt lægges til grund, når man behandler sagen forud for et ministerrådsmøde og forud for, at vi får den i Europaudvalget, hvor vi skal afgive mandat.

Hovedproblemet er bare, at journalisterne ikke kan få fat i de dokumenter, fordi alle de forskellige organisationer, der sidder i de her forberedende udvalg, ikke er berettiget til at udlevere dem, og ministerierne afviser det, fordi det er EU-dokumenter, som anvendes til forberedelse af et ministermandat.

Vi er simpelt hen faldet ned i et fuldstændig lukket hul. Så kan Socialdemokratiet blive ved med at sige, at man går ind for offentlighed på det her område, men der er ingen offentlighed i forbindelse med forberedelse af meget, meget store og omfattende lovgivningsprocedurer her i Folketinget, hvis det drejer sig om et EU-dokument. Og der finder jo utrolig mange underforhandlinger sted undervejs, hvor det ville være af stor interesse, at man fra journalisterne side fik mulighed for at få indblik.

Det er det, der forhindres, samtidig med at der er utrolig mange organisationer, der har brug for at få den offentlige debat. Det er de bare ikke berettiget til, fordi man fra ministeriets side siger, at det ikke er omfattet af offentlighedsloven.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jamen vi kan jo håbe på, at vi kan få en redegørelse om, hvad der vil være i strid med EU-reglerne, og hvad der ikke vil være det, på samme måde som ministeren heldigvis har lovet os, at vi skulle få en ordentlig redegørelse om det med selskaberne, som vi aldrig har kunnet få før; det ser vi frem til.

Jeg vil godt spørge hr. Holger Graversen, om han ikke har læst forslaget, eller om han ikke har læst fru Lissa Mathiasens tale sidste gang. Denne her gang har Socialdemokratiet selvfølgelig nærmet sig regeringen. Sidste gang strittede Justitsministeriet i den ene ende, og så havde vi Socialdemokratiet nogenlunde på Socialdemokratiets gamle linje, hvor man gik ind for åbenheden. Der sker jo altid noget, når man kommer i regering, og nu kan jeg forstå, at det er gået tilbage med Socialdemokratiet. De har for længe siddet for tæt på magten.

Og så tror man, at postlisterne drejer sig om, hvorvidt man har nægtet nogen adgang til nogle sager, som man har søgt i. Men det er jo ikke dét, det drejer sig om. Det drejer sig om at få offentlighedsloven til at virke. Der er jo ingen, der er i tvivl om, at det simpelt hen mange gange er for svært at finde ud af, hvad det er for nogle sager, man skal gå ind på, når den offentlige forvaltning, som den tit gør, betragter det som en særlig kunst at gemme sig.

Det er altså for at få selve intentionen i loven til at fungere, at vi foreslår det her, og vi har foreslået det om og om og om igen, for før vi får lavet disse postlister, kommer loven ikke til at virke. Det er jo det, der er sagen. Det er derfor, man har dem i Sverige, og det er også derfor, jeg synes, at Socialdemokratiet fortsat skulle gå ind for det og støtte det – også imod ministeren – så vi kan få det igennem.

(Kort bemærkning).

Holger Graversen (S):

Til fru Anne Bastrup: Med hensyn til spørgsmålet om EU-sagsakter, og hvad der skal være tilgængeligt, og hvad der ikke skal være tilgængeligt, er der jo nogle bestemte krav fra EU's side, og vi er gået med til de regler.

Vi kunne måske sagtens offentliggøre mere, end vi gør i dag, men det kræver, så vidt jeg er orienteret igennem Europaudvalgs-medlemmer, et meget, meget stort sorteringsarbejde og altså meget mere bureaukrati, og derfor har det selvfølgelig også noget med det samlede ressourceforbrug at gøre. Men altså: Enhver ved, at jeg og partiet er positivt indstillet over for mere åbenhed i EU. Vi skal prøve at ændre reglerne i EU, så vi ikke får den konflikt, som ministeren omtalte før.

Til fru Margrete Auken: Vi har naturligvis nøjagtig den samme holdning, som vi altid har haft, nemlig størst mulig åbenhed, og vi kan også godt se meget positivt i det, som SF fore-

slår. Når det drejer sig om postlister, kan man også her sige, at vi da hellere ser en ganske naturlig udvikling på området, som i øvrigt er i gang; der er jo mange kommuner, som har indført det. Men det er også et spørgsmål om ressourcer, og SF ved jo mere end andre måske, hvor hårdt trængt mange kommuner er med hensyn til de økonomiske ressourcer og dermed også med hensyn til personale, og det her er altså et noget bekosteligt arbejde.

Men altså: Selve tanken i det er vi skam meget åbne over for, og det er vel en af de ting, som også ministeren vil tage op i en kommende revision.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er vist femte eller sjette gang, vi diskuterer dette emne, og jeg skal henvise til, hvad jeg sagde sidste år, og ikke forlænge debatten meget yderligere. Vi er også i princippet tilhængere af større åbenhed, det, forslagsstilleren kalder de ideelle fordringer, men det skal jo kunne fungere.

Med hensyn til det første punkt: at offentligheden også skal omfatte private selskaber, hvor offentlige myndigheder har en afgørende indflydelse, så giver jeg forslagsstillerne ret i, at de der halvoffentlige eller halvprivate selskaber på mange måder er en gang juridisk mismask, men når vi er gået med til det, er hensigten naturligvis, at der skal ske en fuldkommen privatisering, hvorefter selskaberne skal fungere på markedsvilkår.

Forslaget om adgang til aktindsigt i sager om ny lovgivning, altså den forberedende proces, lyder jo meget besnærende. Det var jo dejligt at få brevene mellem Lovafdelingen og Statsministeriet fremlagt i rockerloven og i Tvindloven mellem Lovafdelingen og Undervisningsministeriet, men det ville nok aldrig kunne lade sig gøre alligevel, for så ville de blive henlagt til regeringsmøder. Det lyder besnærende, når man er i opposition, men en regering skal naturligvis have lov at forhandle internt, uden at offentligheden kan få indblik i alt.

Journaler og postlister har været diskuteret masser af gange. Det kan godt undre mig lidt, at forslagsstillerne ikke er så interesseret i at høre, hvad andre siger her i salen, og heller ikke læser Folketingstidende fra sidste år og derfor slet ikke har taget hensyn til de bekyrninger, der kom sidste år fra ministeren og mig med hensyn til spørgsmålet om privatlivets fred og register-

loven. Vi har stadig ikke fået noget bud på, hvordan det skal ordnes.

Der er stadig ikke noget bud på i lovforslagets bemærkninger, hvordan man vil fremskaffe de ressourcer, der skal anvendes, når man skal til at gå al indgående – og jeg forstår nu også udgående – post igennem; jeg vil da godt spørge, om man i Frederiksberg Sogn fører postlister over, hvor mange dåbsattester der udstedes, og hvem der skriver under. Skal det virkelig være undergivet offentlighedsloven? Jeg tror, der vil være mange, der viger tilbage for overhovedet at henvende sig til en offentlig myndighed, og hvad er der så blevet af retssikkerheden?

Med hensyn til spørgsmålet om EU-dokumenter er vi varme tilhængere af større åbenhed i EU, men det giver også nogle problemer, hvis det skal gå over den danske offentlighedslov. Jeg er enig i de synspunkter, der har været fremsat af ministeren, og vi vil under ingen omstændigheder være med til at forringe Danmarks forhandlingsposition i EU.

Princippet er gode, men jeg synes godt, jeg kunne have ønsket mig, når nu det er femte eller sjette gang, det er til behandling, at man i langt højere grad havde været ærlig og i bemærkningerne beskrevet alle de mange dilemmaer og modstående hensyn, der er i disse punkter. Det efterlyser jeg fortsat.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Se, hvis fru Birthe Rønn Hornbech havde været nede og kigge i sine arkiver, så kunne hun se, at ressourcespørgsmålet er gennemlyst i de tidligere sager, og en række andre ting er faktisk også gennemarbejdet. Vi har påvist, at man i forvejen er nødt til at lave journalisering af hensyn til at holde orden i kassen, så ressourcespørgsmålet, som også Socialdemokraterne havde fat i, er faktisk gennembeskrevet, så det har ikke noget med det at gøre.

Og så vil jeg godt lige spørge fru Birthe Rønn Hornbech, om hun nu vil til at stramme offentlighedsloven, sådan at man, efter at en lov er blevet fremsat i Folketinget, stadig væk skal holde de der sager lukket, dvs. korrespondancen osv., for de er jo åbne i dag. Men dér mener fru Birthe Rønn Hornbech så, at vi nu for alvor skal til at beskytte – ja, jeg ved ikke, hvis privatlivs fred.

Jeg vil altså godt lige spørge, om det er det, det drejer sig om. Vil Venstre stramme yderligere? Jeg synes, det er en tendens, jeg ser mange

steder og også hos Venstre, at åbenhed og offentlighed har man kun i overskrifterne, men så snart det kommer til stykket, er det lukkeloven, når det altså gælder alt andet end butikkerne.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg beklager selvfølgelig, at vi ikke har været præcise nok i de nye bemærkninger til dette lovforslag, men vi har rent faktisk forholdt os til fru Birthe Rønn Hornbechs indvendinger fra sidste år. Sagen er jo den, at vi ikke går ind og ændrer på reglerne om, hvilke personlige oplysninger der er unddraget aktindsigt. Vi går heller ikke ind og ændrer på reglerne omkring offentlige registre, og derfor har vi ikke fundet det nødvendigt at lave det om.

Det kunne godt være, at vi skulle have skrevet nogle ekstra bemærkninger, men det har ikke under nogen omstændigheder været vores hensigt at åbne op for personlige oplysninger af den karakter, som fru Birthe Rønn Hornbech har haft problemer i forhold til både i dag og sidste år, og derfor føler jeg ikke, der er nogen anledning til, at fru Birthe Rønn Hornbech skælder os ud. Men det kunne altså godt være, at vi skulle have været mere præcise, omhyggelige og pædagogiske i vores fremlæggelse.

Gitte Seeberg (KF):

Jeg skal heller ikke være med til at forlænge debatten; der er her tale om et forslag, som SF atter har trukket op af mølposen.

Fra konservativ side går vi ind for offentlighed i forvaltningen, men jeg må dog sige, at vi på det seneste har oplevet, at offentligheden måske endog er gået for vidt, når det kommer til offentlighed i de ansattes personalemapper. Men overordnet skal der sikres offentlighed, således at borgerne og pressen har en reel mulighed for at udnytte reglerne om aktindsigt, og det skal derfor løbende sikres, at denne mulighed reelt er til stede.

Forslaget er opdelt i fire punkter, som jeg kort vil gennemgå. Det første er udvidelse af offentlighedsloven til også at omfatte selskaber, hvor det offentlige har afgørende indflydelse. Forslaget vil medføre, at en række virksomheder, f.eks. Tele Danmark og Post Danmark, vil blive underlagt reglerne om aktindsigt. Når virksomheder organiseres som aktieselskaber, vil det naturligvis være helt uhørt, hvis de selskaber skulle undergives offentlighed i forvaltningen,

og jeg kan helt tilslutte mig det, som justitsministeren sagde til dette punkt.

Punkt to drejer sig om aktindsigt i sager om ny lovgivning. Her vil jeg tilslutte mig fru Birthe Rønn Hornbechs betragtninger om åbenhed i de sager. Det må være muligt for en regering at arbejde med lovforslag, uden at det nødvendigvis kommer ud i offentligheden. Hvor ville vi være henne, hvis det skulle være offentligt, hvad der foregik i forbindelse med f.eks. et lovforslag, som bliver til i Skatteministeriet, og som har til hensigt at lukke forskellige skattehuller? Det tror jeg næppe heller SF kunne gå ind for.

Punkt tre er pligt til at føre offentligt tilgængelige journalister og postlister. Der synes jeg, at reglerne, som de er i dag, er ganske udmærkede, idet man skal angive, hvilken sag man ønsker aktindsigt i. Det er et godt princip. Vi opfatter SF's forslag – det fremgik også af vores ordførers indlæg sidste år – som et ren og skær beskæftigelsesprojekt, der alene har til hensigt at få en masse mennesker til at betjene borgerne ved at udarbejde lister.

Så er der det fjerde punkt, nemlig offentlighed omkring EU-dokumenter, og på dette punkt er jeg også helt enig med justitsministeren. Det Konservative Folkeparti ønsker mest mulig åbenhed i EU, men sådanne beslutninger skal træffes i EU, således at landene er enige om, hvordan åbenheden skal realiseres. Alt andet ville være selvmål.

Alt i alt: Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Bjørn Elmquist (RV):

Det her er en lang og sej kamp; SF fremsætter jo troligt forslaget samling efter samling, men jeg vil godt tillade mig den bemærkning, at det da ser ud til, at fronterne viger lidt år for år. Reaktionen fra den nu siddende regering er lidt mere positiv i år, for så vidt angår journalisterne og postlisterne. For så vidt angår større offentlighed omkring forvaltningens håndtering af lovgivningsanliggender, planlagt lovgivning, er der også en noget større imødekommenhed end sidste år, og det er vi som regeringsparti fra Det Radikale Venstres side glade for.

Vi har nok en lidt anden indgang til disse emner end de to foregående ordførere, dvs. ordførerne fra Venstre og Det Konservative Folkeparti. Vi mener, at der på området er emner, der stadig væk egner sig til en fortsat forbedring, og jeg tror, det er klogt at sætte hælene i i de kommende måneder og år, når det gælder offentlighedsloven.

Jeg fornemmer nemlig, at der fra anden side er angreb på vej fra folk, som mener, at offentlighed i forvaltningen er alt for fremskreden. Det er sjovt nok, at det nu kommer fra netop disse folk, og jeg er spændt på at høre, hvad den næste ordfører som repræsentant for Fremskridtspartiet vil sige. Det var jo om nogen dem, som i 1970'erne og 1980'erne slog sig op som dem, der førte an mod de såkaldte skrankepa-ver, og dengang var det så nogle af os, der måtte passe på, at det ikke løb for langt, så de offentligt ansatte blev lagt for had. Det kan også være interessant at vente på, hvad Dansk Folkeparti vil sige lidt senere, for det handler vel om, at forvaltningen er til for borgernes skyld, for os alle sammen, for samfundets skyld.

Nu er der mange, der mener, at offentlighedsloven tillader utidig snagen i personlige forhold hos de offentligt ansatte. Det mener jeg bestemt ikke loven hjemler. At der er mulighed for, at nogen gør det, må hænge sammen med en forkert forvaltning af loven. Det er godt nok ikke det forslag, som er til behandling i dag, men jeg kan forudse, at det er noget, der vil dukke op ude i horisonten. Umiddelbart før påske var der en hidsig debat om det, men nu er den måske faldet lidt til ro, efterhånden som instanserne rundt omkring i Danmark har fundet ud af, hvad der rent faktisk står i loven.

Men de to punkter, jeg har nævnt, er vi også fra mit parti indstillet på, at der snart bør og må ske noget på.

For så vidt angår EU-dokumenter, er det ikke så let at regulere alene fra dansk nationalt hold, og ihvorvel vi kan have stor sympati – og jeg tror i hvert fald ud fra de ydre erklæringer, at der generelt er meget stor sympati i Folketinget, for så vidt angår større åbenhed i disse sager – er vi oppe imod nogle principper, vedtagelser og regler, som gælder i EU-sammenhæng, og som gør det vanskeligt. Derfor skal hovedparten af dette slag stå på vores regeringskonference, sådan som justitsministeren også har redegjort for det, og på baggrund af regeringens holdning.

Et af de grå områder, hvor det er svært at skære igennem, har med de statslige aktieselskaber at gøre. Jeg synes, at justitsministeren på fortrinlig vis har søgt at udrede forholdene, og er der ting, som yderligere skal belyses, må vi under det kommende udvalgsarbejde tage et nøk mere i Retsudvalget. Det samme gælder afgørelser om aktindsigt truffet af de private institutioner, der umiddelbart er omfattet af

eller administrativt kan inddrages under offentlighedsloven. Jeg tror, at der også dér er en del ting, som trænger til at klarlægges.

Med disse bemærkninger må jeg altså fastslå, at vi fra Det Radikale Venstres side ikke kan støtte lovforslaget, som det ligger.

Tom Behnke (FP):

Jeg er da glad for, at der i hvert fald er én, der ser frem til, hvad Fremskridtspartiet mener om dette lovforslag.

Fremskridtspartiets holdning til offentlighed i forvaltningen er naturligvis, at der skal være åbenhed. Der skal være åbenhed om, hvad der foregår i det offentlige, også når det gælder, hvad der kommer ind, hvad der kommer ud, og hvad der i øvrigt foregår i de offentlige forvaltninger.

Men når det er sagt, må jeg også sige, at der skal være rimelighed i, hvilke krav der bliver stillet til, hvordan der skal være åbenhed, og hvordan man skal føre de forskellige former for lister og lignende.

Der er ingen tvivl om, at det offentlige har en lang række primære opgaver, som vi bl.a. her i Folketinget har pålagt forskellige offentlige instanser at skulle løse. De opgaver må være de primære opgaver for de offentlige myndigheder. Derefter kommer så forskellige andre ting, og det er f.eks. sådan noget som at skulle føre forskellige journalister og postlister og lignende, alt det administrative arbejde. Det må være noget sekundært i den offentlige forvaltning.

Vi har altså det grundsynspunkt, at der skal være åbenhed, men der skal være rimelighed i, hvor meget administrativt arbejde man pålægger en offentlig myndighed at skulle udføre, for at der kan være åbenhed. Det er altså to synspunkter, der ligesom står op imod hinanden, og så gælder det om at finde et eller andet sted, hvor der er rimelighed i tingene.

Når jeg ser på de fire punkter, som SF har listet forslaget op i, ligesom skitseret det i, er det ene en udvidelse af loven til også at omfatte selskaber m.v., i hvilke offentlige myndigheder har en afgørende indflydelse. Der skal slet ikke være tvivl om, at det er Fremskridtspartiet helt enig i; vi har således også i en række tilfælde rejst spørgsmålet i blandt andet Retsudvalget og her i Folketingssalen. Det skal ikke være sådan, at en offentlig myndighed ved at gøre et eller andet til en styrelse eller et selskab, som er mere eller mindre offentligt ejet, pludselig undgår, at det er aktindsigt fra det offentliges side. Den går

ikke. Hvis det offentlige har afgørende indflydelse, skal der gælde de samme regler, som var det en offentlig myndighed.

Så er der spørgsmålet om sikring af offentlighed vedrørende EU-dokumenter. Det har vi i Fremskridtspartiet heller ingen problemer med. Der skal selvfølgelig være åbenhed her. Man skal selvfølgelig have mulighed for at følge med i, hvad der foregår. Ikke mindst da vi ved, at vægtskålen i dag jo efterhånden er tippet over til, at der er flere ting, der bliver afgjort i EU, end der bliver afgjort her i Folketinget. Derfor må der være indsigt i, hvad der foregår.

Så er der adgangen til aktindsigt i sager om ny lovgivning, også før et lovforslag er fremsat. Et langt stykke ad vejen gør ministerierne det, at de sender forslagene ud til høring, allerede inden de bliver fremsat her i Folketinget, så dér kan man sige, at det jo er offentliggjort, inden det bliver lagt ned i salen. Jeg ved ikke helt, hvor man skal lægge snittet i forhold til, hvornår et ministerium er i en tænkefase, og hvornår det egentlige arbejde med et forslag er begyndt. Jeg tror, at det bliver meget vanskeligt at lægge det snit, men hvis det kan lægges hensigtsmæssigt, vil Fremskridtspartiet se positivt på den del af det. Men her er vi altså lidt i tvivl om, hvorvidt det kan lade sig gøre.

Så er der det fjerde element, nemlig indførelse af pligt til at føre offentligt tilgængelige journaler og postlister. Her kommer så de problemer, som også de fleste ordførere har holdt fast ved i deres ordførertaler, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt det er rimeligt. Er det rimeligt, at det offentlige får en opgave, der er så stor og så tung? Det er en rent administrativ opgave, som man i virkeligheden ikke får andet ud af, end at nogle nysgerrige mennesker kan sidde og se, hvad der er gået ind og ud af post. Og så kan en journalist, der mangler en god historie, måske prøve at se, om han kan finde en sådan. Folk, der har en sag, de ønsker aktindsigt i, ved nemlig godt, at sagen eksisterer. De kan blot spørge til den pågældende sag, og så får de jo det, der ligger. Så langt er det jo godt nok.

Det skal også helst være sådan, at man som borger i det her land kan få lov til at sende et brev til borgmesteren eller til socialudvalgsformanden eller lignende, uden at alle kommunens borgere efterfølgende ved, at man har gjort det. Det synes jeg ikke vil være hensigtsmæssigt, specielt da ikke da SF omtaler, at alt det her skal lægges ud på Internettet. Det vil sige, at det ikke bare er alle borgerne i kommunen, der ved, at

man har sendt et brev til borgmesteren. Det er hele den danske befolkning, ja, det er hele verden, der kan følge med i, at nu har Tom Behnke sendt et brev til borgmesteren, hvor han har spurgt om dette eller hint. Det ville jeg ikke synes var særlig rart. Jeg vil gerne have lov til at sende et brev til borgmesteren, uden at alle andre får det at vide.

Men spørgsmålet er, om man overhovedet kan registrere det her med elektronisk post ind og ud af en offentlig myndighed. Kan det overhovedet lade sig gøre? Hvordan vil det overhovedet være muligt at administrere det? Hvordan vil det være muligt at kontrollere, hvad der kommer af e-mail til og fra en offentlig myndighed?

Sagen er, som jeg har sagt, at der, sådan som jeg ser forslaget, vil blive en række administrative merbyrder for de offentlige myndigheder, og da vi ved, at der i forvejen er over en million mennesker ansat i den offentlige sektor, så tror jeg ikke, at det ligefrem er dér, vi behøver at lave nogle jobskabende foranstaltninger. Tværtimod burde man måske begrænse det lidt. Vi burde lade de offentlige myndigheder udføre de offentlige opgaver, som de er gode til, og som de skal gøre, og prøve at begrænse alt det papir-nusseri. Jeg tror ikke, der er ret mange offentligt ansatte, som er glade for at skulle sidde og vende papir, stable op og stable ned.

Jeg tænker også på, når der står i forslaget, at man også skal lave postlister over al udgående post, hvad så med alle selvangivelserne, der i disse dage bliver sendt ud til landets skatteborgere? Skal man sidde og lave kilometerlange postlister over, at man har sendt dem ud? Jeg synes, at det her ligesom tager en form og en størrelse, hvor vi i Fremskridtspartiet i hvert fald har svært ved at være med.

Men konkluderende: I Fremskridtspartiet er vi naturligvis for en åbenhed, men der skal også være rimelighed i åbenheden.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten kan støtte SF's forslag. Vi er helt enige i, at det er nødvendigt at udvide mulighederne på de områder, der er nævnt.

Vi tænker på den udvikling, der har været i EU, som i ekstrem grad har øget lukketheden i vores samfund. Det er en udvikling, der må modvirkes, og det kan man gøre på den måde, som SF foreslår. Vi synes selvfølgelig, at det allerbedste var helt at komme ud af den der udemokratiske forening. Folk er sikkert enige

med ministeren i, at det afgørende problem sådan set er EU-retten, det er den, der sætter begrænsninger for, hvor langt vi kan komme. Men vi støtter altså SF i, at vi bør gå så langt, som vi kan komme, indtil vi kan komme helt ud af EU.

For det andet giver udviklingen med selskabsdannelse, privatisering og alle de mærkelige former for offentlig og halvoffentlig virksomhed også indskrænkede muligheder for indsigt på afgørende områder. Derfor skal loven om offentlighed i forvaltningen udvides, så vi også kan få indsigt i arbejdet i Ørestadsselskabet, broselskaberne, Hovedstadens Sygehusfællesskab, osv.

For det tredje vil jeg sige, at man godt kunne ønske, der var nævnt et område mere i SF's forslag. Det drejer sig om de begrænsninger, der følger af bank- og sparekasseloven, som i helt urimelig grad begrænser mulighederne for aktindsigt. Vi er selvfølgelig enige i, at den enkelte kundes forhold skal man ikke kunne få aktindsigt i, hvis f.eks. Finanstilsynet har undersøgt forholdene i en bank; men de begrænsninger, der ligger i bank- og sparekasseloven, bruges i fuldstændig urimelig grad til at lukke af for indsigt i sager, der ikke vedrører enkeltpersoner eller enkeltfirmaer, men hvor store samfundsmæssige interesser står på spil. Oven i købet er tilfældet ofte, at firmaet er lukket, kollapsedet, og alligevel kan man ikke få lov til at se, hvad der er sket, og hvordan myndighederne har været indblandet.

Jeg synes i øvrigt, at meget af den argumentation, der er blevet brugt i debatten i dag fra både regeringens og de borgerliges side om hensynet til konkurrenceevnen og hensynet til den enkelte, er akkurat det samme sludder, vi gang på gang hører som begrundelse for, at vi ikke kan få indsigt i, hvilken viden Finanstilsynet har om, hvad der er foregået i en bank eller i et forsikringsselskab. Men den køber vi ikke. Man kan selvfølgelig sagtens regulere tingene på en sådan måde, at man ikke får indsigt i ting, det ikke er rimeligt at få indsigt i.

Endelig er vi selvfølgelig enige i, at der bør ændres på reglerne, så vi kan få sikkerhed for, at de oplysninger, borgerne har ret til at se, kan de rent faktisk også få adgang til, og at der bliver bedre mulighed for at få øje på, hvilke oplysninger i en given sag man kan kræve aktindsigt i. Også her er vi enige, så vi er i alt væsentligt meget positive over for SF's forslag.

Pia Kjærsgaard (DF):

Faktisk alle andre partier har sagt det under behandlingen af dette forslag, og Dansk Folkeparti går selvfølgelig også klart ind for åbenhed i den offentlige forvaltning.

Men så skal jeg allerede på nuværende tidspunkt tilføje, at i modsætning til, hvad nogle af de andre partier mener – der skal være en grænse, og nu skal vi også passe på, at det ikke medfører for megen administration, og alle de sædvanlige undskyldninger, vi også hørte sidste gang, dette forslag blev behandlet – støtter Dansk Folkeparti forslaget. Det bør naturligvis være helt rimeligt, at borgerne kan følge med i, hvad der foregår i den offentlige forvaltning, også i de ting, der foregår i Folketinget, og i øvrigt i alt, hvad politikere og offentligt ansatte embedsmænd foretager sig. Systemet, den offentlige forvaltning, er til for borgernes skyld og ikke omvendt.

Specielt vedrørende EU er der fortsat meget lukkethed, og det er faktisk velgørende, at vi kan få lov at debattere det her i Folketingssalen under dette punkt, fordi SF har taget EU og den meget lukkethed i specielt denne institution med i forslaget.

Dansk Folkeparti mener, det er en dårlig undskyldning, når man hver evig eneste gang, vi diskuterer åbenhed og offentlighed i EU-sager, henviser til et konkurrencehensyn. Det er vist minimalt i forhold til alt det, der foregår i EU. Man burde faktisk hellere henvise til de mange andre ting, som mere og mere vedrører indenrigspolitik, når det drejer sig om EU-stof.

Med hensyn til spørgsmålet om de halvoffentlige selskaber skal der naturligvis også være åbenhed her. Hver evig eneste gang det drejer sig om offentlige midler, bør skatteborgerne selvfølgelig have indsigt i, hvad der foregår, også inden for de nye halvoffentlige selskaber.

Vedrørende spørgsmålet om journalerne og postlisterne i kommunerne ved jeg ikke, hvor udbredt det er med eksempelvis postlister i kommunerne. Det er jeg ikke bekendt med, men jeg ved i hvert fald, at der er adskillige kommuner, som kører med åbne postlister, og det samme princip bør naturligvis være gældende overalt i landet.

Jeg tror ikke, vi skal være så bange for den omfattende administration, som nogle ordførere har henvist til, specielt fordi den nye teknik med meget nyt apparatur bør gøre det muligt, at der kommer mere åbenhed omkring de ting. Jeg opfatter det som lidt af en dårlig undskyldning,

når man på den ene side siger, man godt vil have den åbenhed og offentlighed i forvaltningen, men på den anden side henviser til den megen administration. Jeg tror ikke på, det vil blive tilfældet, og der er jo allerede nogle steder, som kan nævnes som gode eksempler på, hvordan tingene kan foregå. Og som sagt støtter Dansk Folkeparti lovforslaget.

Margrete Auken (SF):

Når SF bliver ved og ved at fremsætte dette forslag og måske også denne gang vil prøve at finde frem til en model, som kan komme til afstemning, skyldes det, at det er en vigtig sag. Vi kan nemlig ikke få demokratiet til at virke, hvis vi f.eks. bruger ressourceargumentet så tyndt, som det blev brugt af den socialdemokratiske ordfører. Jeg tror ikke, ministeren brugte det her, men ellers er det blevet brugt i andre sammenhænge.

Når det kommer til stykket, oplever jeg, at viljen til virkelig at få demokratiet til at virke er yderst begrænset. Men det er jo ikke et spørgsmål om, hvorvidt vi kan få noget mekanik i tingene. Det er et spørgsmål om, hvorvidt vi kan skubbe på. Åbenhed har det sådan i forhold til demokratiet, at hvis man ikke hele tiden arbejder for den, lukker demokratiet sig, så går det i stå, og derfor synes jeg, det har været en nedslående sag at arbejde med gennem tiden, fordi man hele tiden skal sammenholde de meget store ord om åbenhed med det, der faktisk sker.

Det eneste parti, der efter min mening er helt klart i overensstemmelse med det, de plejer at sige, er Det Konservative Folkeparti, som vistnok aldrig er gået ind for åbenhed. Når jeg ser bort fra hr. Ninn-Hansens glimrende forord, som vi har aftrykt i bemærkningerne, tror jeg virkelig, man må rose De Konservative for ikke at være hykleriske på det punkt. De går ind for kontrol og topstyring og lukkethed.

Jeg vil selvfølgelig først og fremmest takke Enhedslisten og Dansk Folkeparti for god opbakning hele vejen igennem, og jeg synes også, jeg bliver nødt til – man skal jo være lidt nøjsom, kan jeg forstå – også at takke både hr. Bjørn Elmquist og selvfølgelig også regeringen. I hvert fald er der nu, så vidt jeg kan høre, et flertal, som vil have gjort noget ved de postlister.

Jeg vil lige sige til dem, der ikke er klar over det, at hvis ikke forvaltningen laver journaler nu, braser hele stadset sammen. Netop på grund af e-mail og fax og al den slags skal der orden i tingene. Det er blevet påpeget mange, mange

gange, så ressourceargumentet holder altså ikke længere. Der skal være styr på tingene. Det skal være sådan, at hvis man beder om at få en sag, kan man gå journalen igennem, og så vil det allerede her være nødvendigt at notere, hvad der kan udleveres, og hvad der ikke kan udleveres. Det arbejde skal allerede gøres i dag, medmindre forvaltningen virkelig skal brase sammen.

Vi synes, det skal med i offentlighedsloven, for det er jo ikke engang præciseret i forvaltningsloven, og det er forfærdeligt, hvis det ikke bliver respekteret. Det ved justitsministeren forhåbentlig også, og jeg vil godt bede ham komme herop og bekræfte, at det ikke bare er god forvaltningsskik, men også nødvendig forvaltningsskik, at der er styr på tingene, for ellers er det altså helt galt. Jeg vil også godt bede ministeren om at sige, at det faktisk er vigtigt, at vi får det ind i offentlighedsloven, så vi kan få den til at virke.

Så kan jeg fortælle hr. Tom Behnke, at hvis han har skrevet et postkort til borgmesteren, er det i dag omfattet af offentlighedsloven, medmindre der er meget private oplysninger i det, for så skal de væk. Men normalt vil det være tilfældet, og i grunden går jeg også ud fra, at hr. Tom Behnke – som normalt plejer at sende postkort via pressen – er tilfreds med det.

Så er der spørgsmålet om EU. Vi ved godt, det er et svært spørgsmål, men vi bliver ved med at tage det med, fordi Danmark fører det synspunkt frem i debatten med de andre EU-lande – bortset fra Sverige, som jo har et meget bedre system end vores – at vi ønsker mere åbenhed. Jeg vil godt være med til at prøve at få udredt i udvalget, hvor vi vil komme i direkte konflikt med EU-reglerne, hvis vi får mere åbenhed, og hvor vi rent faktisk kan lave mere åbenhed uden at få en direkte konflikt. Det vil egentlig være ganske godt at få en redegørelse for det i det videre arbejde, så vi kan se, hvilke grunde der er til, at vi ikke kan få åbenhed om f.eks. sager, der virkelig påvirker dansk lovgivning.

Jeg går ud fra, det var et løfte, jeg før fik fra ministeren om selskaberne: at vi nu omsider får en ordentlig redegørelse for årsagen til, at man holder det og det og det lukket. Det er ret mange penge og store budgetter, det drejer sig om, hr. minister, og det er altså noget, vi skal have offentlig indsigt i. Jeg vil egentlig foreslå ministeren, mens han har stærke nerver, at få et indblik i minimetroens økonomi. Vi andre kan ikke

få det, men jeg går ud fra, ministeren kan få det, hvis han beder om det; men det kræver stærke nerver. Jeg vil lige sige, at kautionen ligger hos os i den sidste ende, selv om det godt kan være, at det ikke bliver os, men først vore efterkommere, der kommer til at betale gildet.

Jeg vil også spørge ministeren, om han ikke som et minimum vil sørge for, at der bliver indført arkivpligt. Jeg har ladet mig fortælle, at i radioens orientering her i eftermiddag vil man kunne høre rigsarkivaren sige, at det går nok ad frivillighedens vej. Men jeg synes ikke, det skal bero på frivillighed, om vi engang om 25 eller 30 år skal kunne høre, hvad der rent faktisk er foregået. Jeg mener, ministeren bør sige – også for at støtte sin kollega kulturministeren – at i hvert fald med hensyn til arkivpligten skal der ikke være nogen diskussion.

Det bør også inddrages i hele diskussionen om krydsningen mellem arkivlov og offentlighedslov, at alt, hvad der kan åbnes hen ad vejen, bør åbnes, og at det bør begrundes, når der gives afslag. Selvfølgelig kan der være klare konkurrencemæssige ting, men så vil vi kunne se, hvordan de er beskrevet i forhold til andre selskaber. Langt det meste af det, vi taler om, når vi taler om de offentlige selskaber, har ikke noget med det at gøre.

Jeg synes, det er fortvivlende, at den offentlige sektor kommer sådan i vanry. Vi ser jo gerne i modsætning til Venstre, at så meget som muligt forbliver i offentligt regi, men så må det offentlige have den fordel, at der er åbenhed og kontrol, og at der i de tilfælde, det eventuelt ikke kan udledes af aktieselskabsloven, enten fortolkes eller foretages en lovpræcisering. Det ved ministeren udmærket godt. Det er jo ikke Vorherre, der har lavet aktieselskabsloven, og der kan jo godt stå noget i den, som hindrer os i at passe vores arbejde som kontrol og tilsyn med, hvad det er, statens penge bliver brugt til. Det er jo i sidste ende statens kautionsspenge. De private har bankerne til at afgøre, om det og det ser holdbart ud, men her er det staten, der kautionerer, og så må være muligt for os at se, om det og det kan holde vand.

Jeg kan også fortælle ministeren om en anden lille, herlig sag. Det er vedrørende arbejder, som f.eks. DSB tog, mens det var en almindelig statsvirksomhed, og når vi nu søger aktindsigt, siger man, at nu er det blevet et aktieselskab, så nu kan vi ikke få aktindsigt – på trods af, at da tingene skete, var det et almindeligt statsselskab. Man skal ikke komme her bagefter og prøve at

bilde os ind, at det ikke drejer sig om at holde en nysgerrig offentlighed væk fra et foretagende, som jeg i øvrigt holder meget af, selv om det efterhånden er meget, meget svært at holde af det. Det er ikke klogt at opføre sig på den måde, og det er heller ikke klogt af regeringen at forsvare, når sådan noget finder sted.

Jeg vil godt sige et par ord om brugen af ressourcer. Nu tror jeg som sagt ikke, vores forslag er synderlig ressourcekrævende, netop fordi god forvaltningsskik vil kræve, at man i forvejen fører ordentlige journaler. Men det er faktisk vigtigt, at der sættes ressourcer af, for at det skal kunne fungere. Det er vigtigt, at vi giver demokratiets og folkets adgangsmulighed til de sager så høj prioritet, at vi sætter ressourcer af til det. Jeg siger ikke, vi skal op på samme niveau som USA, for det ville være for flot og for krævende. Men USA har virkelig sat ressourcer af til det. I hver eneste offentlig forvaltning og myndighed osv. er der et agentur, der alene beskæftiger sig med at besvare henvendelser og gå sager igennem. Det er enormt dyrt, men man har altså sagt i USA, at man prioriterer offentlighed i forvaltningen meget, meget højt. Freedom of Information Act er en utrolig vigtig sag i USA, og jeg synes nok, det ville være meget klædeligt, hvis vi kiggede lidt den vej i stedet for at kigge efter det sorteste, vi kan få øje på, når vi skal finde ud af, hvad det skal ligne.

Jeg vil egentlig også bede ministeren om lige at tænke på førstebehandlingen af arkivloven forleden dag, hvor kulturministeren forsikrede, at han ville gøre meget ud af, at adgangen til arkiverne inden 25-30 år ville blive lettere. Det forudsætter jo, at man er villig til det og bruger ressourcer på det, og jeg vil egentlig godt spørge ministeren: Regner han slet ikke med, at der skal bruges flere ressourcer på at få offentlighedsloven til at virke, end der bliver brugt i øjeblikket, hvor der ikke bliver brugt nogen? Det, vi efterlyser her, er noget, der alt sammen foregår i forvejen, men det er meget, meget lidt, der sættes af til det. Jeg kan sige, at de kommuner – og det er ikke ret mange – som har lavet postlister, har ikke sagt, at det var specielt krævende. De har tværtimod været forholdsvis tilfredse med det.

Jeg har indirekte fået svaret hr. Holger Graversen, og jeg vil egentlig igen foreslå ham at læse, hvad fru Lissa Mathiasen sagde, da forslaget her sidst var til førstebehandling. Det var det, jeg knyttede lidt forhåbninger til, og det er i hvert fald godt, at regeringen nu har nærmet sig det synspunkt, som i hvert fald tidligere var

Socialdemokratiets, så meget, at der i hvert fald er håb om, at vi kan få sagen igennem.

Så vil jeg da lige sparke ind til fru Birthe Rønn Hornbech, at det er jo meget interessant at se fru Rønn Hornbechs tale i lyset af det forslag, hun lige har omdelt, om udvidet retsbeskyttelse. Hvem er det, der skal have retsbeskyttelse hvor henne?

Det er åbenbart forholdsvis selektivt, og man får altså en grim mistanke om, at det kun er ganske, ganske bestemte grupper, som skal have denne beskyttelse, når fru Birthe Rønn Hornbech mener, at vi stort set ikke skal foretage os noget, når det gælder de almindelige offentlighedsting.

Til hr. Bjørn Elmquist: Ja, jeg skal nok prøve at være nøjsom. Jeg står og øver mig og øver mig og øver mig i at være nøjsom. Og det er rigtigt, at små fremskridt kan vi notere. Altså Det Radikale Venstre er nogenlunde, hvor de har været. De var lidt mere positive over for offentlighedsloven, inden vi fik regeringsskiftet, skal jeg lige sige. Men det er rigtigt, at man har været nogenlunde stabil dér, og Socialdemokratiets eller regeringens mægtige tilbageskridt er som sagt blevet lidt af et fremskridt nu, skønt vi stadig væk ikke er på det niveau, som Socialdemokratiet var på før regeringsskiftet. Da havde man jo en meget mere positiv holdning til det, men det er jo så en anden side af sagen.

Så tror jeg ikke, der er mere, vi skal have med i denne her omgang, men jeg vil bare sige, at vi bliver nu nok nødt til også at tænke på, om vi ikke snart skal til at drive de her sager frem til afstemning, for det har ligget så længe, at det må være muligt at gå hen at sige: Mener man det?

Så må vi finde en eller anden model, så vi kan se, om det er alvor, når Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre siger, at de godt vil have denne åbenhed til at blive bedre. Jeg ved, at begge partier er klar over, hvor problemerne er henne. Og hvordan vi så måtte kunne gøre det, så man ikke bare kan smutte uden om, det vil vi kigge på. Men en eller anden model må vi have, så vi får noget klarhed over det, fordi løfterne kan vi jo ikke leve af.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Der er bl.a. den forskel på fru Margrete Auken og mig, at fru Margrete Auken kan sige hvad som helst fra denne talerstol – og heldigvis for det – uden at der ligger noget ansvar i det i øvrigt. Det kan jeg ikke. Der ligger et minister-

ansvar for mig. Hvis jeg siger noget, der ikke er i overensstemmelse med sandheden, her fra Folketingets talerstol, så ifalder jeg et ansvar.

Derfor vil jeg sige til fru Margrete Auken, at det er ikke rigtigt, når fru Margrete Auken konkluderer, at der ikke bliver brugt ressourcer i dag fra statens side eller fra samfundets side på at leve op til lov om offentlighed i forvaltningen. Det er simpelt hen ikke rigtigt.

Jeg tror ikke, at vi har noget samlet overblik over, hvilke omkostninger der er forbundet med lov om offentlighed i forvaltningen, men jeg kan sige, at i Justitsministeriet bruger vi masser af mandtimer, ressourcer på at leve op til lov om offentlighed i forvaltningen i form af at give aktindsigt i sager – masser af ressourcer. Og jeg tror, at det ikke alene er i Justitsministeriet, men også i en lang række ministerier, styrelser, kommuner, amter og institutioner, at man bruger ressourcer på at leve op til lovgivningen. Så det er simpelt hen ikke rigtigt.

Jeg havde også regnet med, at fru Margrete Auken havde rettet den misinformation, der blev givet i fru Margrete Aukens første tale, når det drejer sig om Hovedstadens Sygehusfællesskab. Jeg var igen nødt til at sikre mig ved opslag i Krak, og Kraks udgave 1995 siger, at Hovedstadens Sygehusfællesskab er omfattet af forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen. Dette blot for at det ikke igen skal stå som et bidrag til misinformation, men som en klar kendsgerning: sådan er det.

Fru Margrete Auken siger, at det er i overensstemmelse med god forvaltningsskik at sikre, at man fører postlister og journalister. Det at føre postlister er ikke noget krav, men det at have styr på sin journal er selvfølgelig i god overensstemmelse med god forvaltningsskik, og man kan få påtaler både fra Ombudsmanden og også fra domstolene, hvis man ikke fører en ordentlig forvaltningsskik. I hvert fald vil Ombudsmanden kunne komme efter den offentlige myndighed, der ikke fører en ordentlig journal.

Dernæst skal der så være aktindsigt. Og her er det altså – det må fru Margrete Auken jo så acceptere – at vi andre har den betænkelighed ved, at vi fra den ene dag til den anden lovfæst sætter, at nu skal man online have adgang til postlister og til journalister.

Det er forbundet med store investeringer blot det at kunne lave online – altså nu har jeg en fortid som forskningsminister – det er ikke gratis. Det er forbundet med omkostninger både det at kunne give adgang til elektroniske serve-

re, der enten er koblet op på almindelige offentlige telenet eller har adgang til det globale Internet.

Men investeringer i hardware er ikke den største omkostning. Den største investering hos en lang række myndigheder er det kvalificerede juridiske sorteringsarbejde, der skal finde sted. For det er ikke blot en sortering, der kan forestås rent administrativt, det at finde ud af, om det er en personsag, eller det ikke er en personsag. Det er i hvert enkelt tilfælde en juridisk fortolkning, der skal finde sted netop for at sikre, at fortrolighedsbestemmelserne overholdes, når der er tale om personlige forhold.

Det vil betyde, at journalen ikke længere alene kan udstyres med administrativt personale, men skal udstyres med juridisk personale hos en lang række offentlige myndigheder, og det er dét, vi bør få nogle erfaringer med, inden vi skrider til lovgivning. Og dér er det mit håb, at det arbejde, som Forskningsministeriet er inde i, overgår til ren elektronisk journalisering, rent elektroniske arkiveringssystemer, som der nu også er lavet en standard for, som er accepteret af Rigsarkivet.

Når man kommer det skridt videre, at vi får et overblik over, hvad de faktiske omkostninger er, og om vi gennem den elektroniske teknologiske udvikling kan reducere disse omkostninger, vil det være et godt skridt i retning af at kunne realisere en overgang til en pligtmæssig offentlig adgang til postlister og journalister via onlinetjenester. For ved, at man har lavet den investering, og ved, at man har opbygget et rent elektronisk arkivsystem, vil den enkelte sagsmedarbejder, der har den ekspertise, der skal til for at kunne foretage sortering, kunne gøre det online også og lægge det frem til rådighed.

Det er det skridt, vi skal have nogle erfaringer med, og jeg tror ikke – med al respekt for SF's Hotlips, eller hvad den hedder, SF's egen elektroniske tjeneste – at der i SF er et overblik over de omkostninger, der er forbundet med den investering i den samlede offentlige forvaltning.

Sådan er regeringens indstilling. Derfor vil vi ikke kunne bidrage til en vedtagelse, heller ikke af den del af SF's lovforslag, i indværende folketingssamling.

Margrete Auken (SF):

Jeg vil starte med en stor undskyldning, fordi jeg ikke fik citeret – nu var det altså ikke Krak, men Karnov – og rettet, at HS så er i den pæne side af systemet. Jeg beklager det meget og

håber, at ministerens beskæmmelse på mine vegne vil brede sig til alle de andre selskaber, som det også er fuldstændig meningsløst ikke er det. Jeg vil meget gerne tage beskyldningen mod HS tilbage. Jeg har såmænd nok, desværre, at klamre mig til alligevel.

Så beklager jeg også, hvis det er fremgået, at jeg har sagt, at man ikke brugte ressourcer på det, for selvfølgelig koster al forvaltning ressourcer. Det ved jeg da godt. Men man får alligevel tit en fornemmelse af, at det her ikke er prioriteret særlig højt.

Jeg vil ikke her klandre Justitsministeriet specielt; de har også en række andre sager, hvor de skal forholde sig til andre ministerier. Så ikke mindst Justitsministeriet er jo et ministerium, hvor præcis de her sager, også i forhold til de andre, simpelt hen kræver noget, for det er jo tit sådan, at man går via Justitsministeriet, når der er vrøvl med at få de andre ministerier til at virke, og selvfølgelig kræver al bøvl ressourcer.

O.k., det er meget dyrt at komme på online, og vi har lige opdaget, at SF ikke har kunnet få sit Hotlips ind i vores folketingsystem; Socialdemokratiets kom ind før. Det glæder jeg mig til at få snakket nøjere om. Jeg var ikke klar over, at det åbenbart var så dyrt; det skal der forhandles om ved lejlighed. Men det er rigtigt; det har vi haft noget bøvl med.

Jeg vil gerne tro, at hele det dér IT-system er dyrere end som så. Vi har ikke noget imod, at det ikke går på IT med det samme. Vi har lidt holdt os til den tidligere forskningsministers redegørelse: Vi har sagt, at det var godt, vi kunne komme ind. Vi tænkte, at dér måtte vi kunne få støtte, så derfor har vi klamret os til det. Men lad os da tage det lidt ad gangen.

Det, som har været så hurtigt med den her sag, har været, at der ikke har været nogen vilje til, at nu begyndte man. Man har sagt: Nu kan vi se, hvor langt vi kan komme, hvad der kan lade sig gøre uden problemer. For ministeren ved jo godt, at skal man lave journaler – og vi er altså åbenbart enige om, at det skal man – så skal der også stå på selve journalmappen, om jeg så må sige: Hvad drejer de her sager sig om? Ellers virker det jo ikke. Man skal kunne gå ned igennem listen og sige: Hvad er det her for en sag? Derfor vil man alligevel skulle lave det arbejde og sige: Hvad skal med, hvis der i givet fald er én, der beder om at få aktindsigt i en sag? Så skal man til at pille det ud alligevel; det skal være gjort inden. Man skal kunne se, hvordan en sag er gennemgået. Alt det arbejde er gjort,

hvis man passer sit arbejde ordentligt med journaliseringerne.

Da vi i sin tid fik afvist dette forslag, da vi havde offentlighedsloven oppe til revision sidste gang, altså i 1990, eller hvornår det nu var, blev det afvist på ressourcespørgsmålet. Det var så det argument, der faldt fuldstændig sammen, efterhånden som hele den elektroniske behandling af sager kom ind og det blev tydeligt, at man i forvejen skulle gøre det med journalerne. Det ved ministeren også godt.

Jeg kunne heller ikke helt høre, at det var resourceargumentet, ministeren brugte på det her sted. Det var jo så det, som Venstre og De Konservative og Fremskridtspartiet brugte, og Socialdemokratiet – jeg tror lidt ved en fejltagelse. Men det ville være godt, hvis man startede med at sige: Hvor kan vi komme i gang nu, hvad kan vi allerede tage nu, om hvilket kan vi simpelt hen sige: Jamen her har vi faktisk journalerne? Lad os gøre dem offentligt tilgængelige som postlister, så vi kan få vores lov til at virke.

Når ministeren siger, at han vil afvente en stor reform af offentlighedsloven, så ved jeg ikke, hvad det er for en af de store reformer, vi skal vente på her. Hvis ministeren kan svare: Det kommer i næste samling, så går vi i gang med det – så fint for os. Men vi har bare snakket om det her meget, meget længe. Og vi bliver ved, for for os er offentligheden i forvaltningen sådan en mærkesag, at der ikke er tale om, at vi siger: O.k., nu opgiver vi, for vi er alligevel blevet stemt ned, og det kan være det samme. Ikke tale om: Op og få den til at vende, jeg havde nær sagt hvert eneste år – jeg er ikke sikker på, at vi kan love det – men hver eneste samling og måske næsten også hvert eneste år, indtil vi får det igennem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 2. april 1997, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvide til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.27
